

SUNDHEDSFAGLIG INSTRUKS FOR Medicinhåndtering - Medicinadministration Nr. M1 D

Dokumenthistorik

Dato	Version	Ændringer	Initialer
November 2018	0	M1 udgår og erstattes af M1 A, B, C og D	KRIHE/ CHDL
Juni 2017	1	Ny udgave af den tidligere M1	CHDL
Juli 2019	2	Tilrettet tekst i forb. m. ny instruks M1E	CDLY
April 2022	3	Gennemlæst og rettet Lynet til Kompasset	CDLY
November 2023	4	Tilrettet til Cura	CDLY

Formål	At sikre en ensartet og høj patientsikkerhed ved ordination og håndtering af medicin.
Sundhedsprofessionelle	Sygeplejersker, farmakonom, Social og sundhedsassistenter og Social- og Sundhedshjælpere i hjemmeplejen, på plejecentrene og i træningsenheden. Interne og eksterne vikarer <i>kan</i> efter ledelsens vurdering varetage medicinopgaver svarende til kvalifikationer og kompetencer i forhold til dennes aktuelle sundhedsfaglige grunduddannelse. Dog ikke varetagelse af risikopræparater jf. oversigt i instruks M1 D, samt varetagelse af parenteral ernæring og IV behandling.
Fremgangsmåde	<u>Administration</u> Medarbejderen skal: • Sikre at medicinen gives til den rigtige borger • Kontrollere at det er borgerens navn og CPR-NR, der står på doseringsæske/ dosispakke. • Give al den medicin, der står på medicinlisten, dvs. tabletter i doseringsæske/ dosisdispenseret medicin, mikstur, salve/ øjendråber og øvrig medicin efter skema • Give medicin på det rigtige tidspunkt • Kontrollere at der er overensstemmelse mellem antal tabletter på medicinlisten og antal tabletter i doseringsæsken. • Kontrollere at der er anbrudsdato, holdbarhedsdato, indikation samt udløbsdato på hvert enkelt præparat. • Sikre at borger har indtaget medicin jf. handlingsanvisning • Sikre at inhalations-device indeholder korrekt medicin og administreres på korrekt måde og at mundstykket er rent, så medicinen kan passere. Skift af plaster dokumenteres i borgerens journal i EOJ. <u>PN-medicin</u>

PN-medicin er medicin, der er ordineret af lægen til borgeren, og som kan gives til denne ved behov.
Lægen angiver indikation, præparatnavn, dosis pr. gang, hvor ofte og max. dosis pr. døgn, dispenseringsform og administrationsmåde.

Holdbarheden er max. 4 uger efter ophældning, med mindre der er angivet kortere holdbarhed på præparatet.

PN-medicinen opbevares som al anden medicin. Medarbejdere, der udleverer PN-medicin, skal dokumentere indikation i EOJ hver gang der udleveres PN-medicin, samt virkning af medicinen.

Risikolægemidler

Styrelsen for Patientsikkerhed udpeger hvert år de syv lægemiddelgrupper, der gentagne gange optræder i indrapporteringer om fejl med medicin.

De syv lægemiddelgrupper er:

Insuliner og insulinanaloger

Warfarin, Hepariner, Non-vitamin K Orale Antikoagulantia (NOAKs)

Lavdosis Methotrexat

Koncentreret kalium

Opioid (f.eks morfin, codein, fentanyl, methadon, Oxycodon, pethidin)

Gentamicin

Digoxin.

For Methotrexat, som *kun* gives 1 gang ugentligt, gælder det, at det udelukkende er sygeplejersker, der dispenserer Methotrexat.

Parenteral behandling.

Borgere kan tilbydes parenteral behandling i eget hjem efter lægeordination. Sygeplejersken kan administrere lægemidler parenteralt så som: transderm, subkutan og evt. intramuskulært.

MAT kan, efter delegation fra MAT-teamets læger eller hospitalet, give intravenøst.

Ved behov for evt. infusionssæt, kan disse rekvireres på apoteket sammen med medicinen. Infusionsstativ skal enheden selv købe.

OBS: Pleje- og behandlingsinstruks: *A2 Allergisk chok.*

Ved udskrivelse til parenteral behandling i eget hjem, skal der foreligge fornødne instrukser og beskrivelser for behandlingen af indstiksstedet samt de ordinerede præparater, herunder instruktion i medicin håndteringen fra hospitalet.

Forudsætninger for at borgeren kan modtage parenteral behandling i eget hjem:

- Sygeplejersken inddrages i planlægningen og udskrivelsen fra sygehus og får skriftlig orientering om den ordinerede behandling.

	• Der skal foreligge klare aftaler om hvem den ordinerende læge er, og som er tovholder på borgerens behandling, herunder hvordan akut opståede hændelser skal løses, inklusiv relevant telefonnummer til kontaktafdeling. • Sygeplejersken skal have modtaget generel undervisning i hvorledes de enkelte præparater/teknikker håndteres. <u>Alternativ medicin/kosttilskud/håndkøbsmedicin</u> Personalet administrerer <i>ikke</i> medicin, der ikke er lægeordineret. Hvis en borger behandler sig selv med alternativ medicin/kosttilskud/håndkøbsmedicin, skal sygeplejersken, med samtykke fra borgeren, underrette egen læge, idet præparaterne kan medføre interaktion med anden medicin. <u>Opbevaring</u> Hvis en borger ikke selv er i stand til at tage vare på sin medicin, skal sygeplejersken vurdere, om det er nødvendigt at indgå aftale med borgeren om opbevaring af medicinen i aflåst skab/boks. Borgerens medicin og medicindoseringsæskerne eller dosisrul opbevares i aflåst medicinrum, aflåst skab/skuffe/boks utilgængeligt for uvedkommende i borgerens egen bolig eller på aflåst kontor. Medicin må aldrig opbevares i vådrum. Aftalen skal altid fremgå af EOJ IKKE AKTUEL MEDICIN opbevares adskilt fra AKTUEL MEDICIN. Dette opbevares i klar plastpose med tydelig markering IKKE AKTUEL MEDICIN. Medicin opbevares tilgængeligt, så der ved hver dispensering kan kontrolleres udløbsdato. Medicinpræparater, der skal opbevares i køleskab: Hvis medicinen på plejecentre, opbevares i fælles køleskab, skal medicinen opbevares adskilt fra andre beboeres medicin, f.eks i særskilt kasse med tydeligt navn, cpr.nr og evt. bolignummer. Det skal sikres at der er god plads til alle kasser, så uhensigtsmæssig placering (stabling mm) undgås. <u>Bortskaffelse:</u> Efter samtykke med borger, samles al medicin i klare plastikposer, til destruktion på apoteket
Ansvarsforhold	Ledelsen har ansvaret for at medarbejderne kender instruks M1 A - F. Medarbejderen er ansvarlig for at følge instruksen.
Monitorering	<u>Egenkontrol</u> På plejecentrene gennemføres <i>egenkontrol</i> med 1 egenkontrol pr. 30 beboere. Egenkontrollen skal udføres af sygeplejersker, men social- og sundhedsassistenter kan udføre egenkontrollen efter oplæring af en sygeplejerske. Der skal udføres egenkontrol på andre kollegers medicin håndtering. Skemaet "Egenkontrol af sundhedsfaglig dokumentation" findes som bilag til M1 instrukser på Kompasset Afdelingsledelsen følger op på gennemførte egenkontroller. <u>Audit</u>

	1 gang årligt udfører farmaceut fra apoteket audit på medicinbehandlingen på alle plejecentre efter nærmere aftale med ledelsen.	
Bilag og links	VAR – Lægemiddel, ikke- invasive lægemiddelformer M1 Bilag 3, Tabel over risikolægemiddelgrupper M1 Bilag 4, Begrebsoversigt	
Begrebsafklaring og baggrund	Begrebsafklaring kan ses i nedenstående link: http://sundhedsdata.item.dk/	
Referencer	Vejledning om ordination og håndtering af lægemidler, SST, af 12.02.16 Bekendtgørelse af lov nr.1202 af 14.07.14 om sundhedsloven Bekendtgørelse af lov nr. 877, 04.08.11, om autorisation af sundhedspersoner Bekendtgørelse nr. 1219 af 11.12.09 om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed) Vejledning nr. 9808 af 13.12.13 om identifikation af patienter og anden sikring mod forvekslinger i sundhedsvæsenet Vejledning nr. 115 af 11.02.09 om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed) Vejledning nr. 9019 af 15.01.13 om sygeplejefaglige optegnelser Alle referencer kan findes på www.retsinformation.dk	
Udarbejdet af	Risikomanager Charlotte Dorph Lyng, Kristina Bartholin Henriksen, Marianne Bøtcher (M1),	
Godkendt af	Instrukssekretariatet	Dato for ikrafttrædelse nov. 2018
Dato for ajourføring	November 2025	Ansvarlig for ajourføring Faglig Indsats Charlotte Dorph Lyng